

Galasiri

Mbede ká Pol daa / ha nzoɓ mbika lawri ká Galasi

Bay ká se tul feri ká do bil mbede ni key

Mbede key na, Pol daa bay bákake nzoɓ mbika lawri ká i mɓu tul kɪ báy zadri bod bod ká kuɗu zad ká Galasi, bay tul fe daa nzoɓ haneri ká i vi saa zad kɪ a í rii sakra nzoɓ mbika lawri í fere nzoɓri fe ká do bod báy taa hay ká Pol fere ri na. Nzoɓkeri ku na, i tuɗ hurusuo ká'a dõke ba nzoɓ ndáy nzaaped na í baa mii, nzoɓri ká i ba Zib ya na Ngerewuru a náa bay ká tul-ri, roo le, zadka i daa vu mbom bo tul bol kusol Moyze na ndaw ro! Pol yinjra báy bay ba vaa a baa mii, beri vi ba nzoɓ ndáy nzaaped báy faa diw ká Krisi kɪ sù-ε di beri bayke. Ka baa ndaw mii, Ngerewuru yaa nzoɓ a naa bay ká tul-e báy fe ká Zezu Krisi daa bo, báy faa daa bol kusol Moyze ya. Krisi na tina nzoɓ mbika lawri saa bil koy bol kusol, a timbede key na, do nun haɗa nzoɓri ko fe daa kere Tem Law Pie na ká bil simsed bari.

Bay ká do bil mbede ni key na, rii kɪ báy bay haneri ká Pol daa ha nzoɓ mbika lawri ká Rom.

Maa bayri ká do bil-e

Pol baa saw fe ká se tul hurusuo ká'a dõke ba nzoɓ ndáy nzaaped: 1-2

Ngerewuru naa bay ká tul nzoɓri ká i daa law-ri bo tul Krisi: 3-4

Tji saa bil koy bol kusol, báy ped d́aa nzob mbika lawri: 5-6

Soko ká Pol hii hq yu-eri

¹⁻³ Baari yu-iri ká ì ba nzob mbika lawri ká ì mbu tul kji bod bod ká kudu zad ká Galasi na, buru yu-iri riw bele ká i do ziñ m̀ key na, buru hii soko ha r̀. Mbede key na, bi Pol ze m̀ d́aa ha r̀. M̀ ba nzob ndáy nzaaped taa nzob ya ndaw, nzob roo píe m̀ ya ndaw, roo le, Zezu *Krisi kji s̀o-ε báy B́aa naari Ngerewuru ká tina ni saa luó hud, a h́a ni kaw báy kumnun ze píe m̀. Ndad bay haña law huoke báy d́ekeke Ngerewuru B́aa naari báy Ngerembay Zezu Krisi ka sád ziñ r̀. ⁴ Krisi na p̀n s̀o-ε h́a hud bay tina naari saa bil koy feyari, bay haña bo fe ndayari ká tusiri key na, i do báy hurusuo ká tul naari mb́aa. Ka d́aa munu, bay ji le, B́aa naari Ngerewuru hii bay haña ni ka d́aa. ⁵ Riñ d́ika ba taa Ngerewuru mbiimbam báy mbiimbam banquo! Amem! Ndad bay haña ni ka do munu na kji.

Ḱaa Bay Kere na mbjw h́oy

⁶ Yu-iri, Ngerewuru d́i r̀ báy faa law kere *Krisi. Roo le, timbede key na law-i kuñ mbii gbad, bay ji le, ì p̀n ni yak a í fere s̀o-r̀ bay ĺaa ḱaa bay kji ká bod ro. ⁷ Tusueke le, Bay Kere kji ká bod na tiya. Roo le, m̀ baa mini ha r̀, bay ji le, m̀ ko ku na, nzob haneri fere tul-r̀ a í nzaa faa bay fere ḱaa Bay Kere Krisi key na do fi mbjw. ⁸ Ze, zadka buru kji, mase led nzaaped ká nulue

hoy ví ka-káa Bay Kere key na ha ni do bod báy taa hay ká buru baa ha ri na le, fadi Ngerewuru ka mgba ni. ⁹ Munu ká buru baa ha ri pola ro na, mi kay mi baa timbede key na robay: zadka nzob ki ze ví ka-káa Bay Kere key na ha ni do bod báy taa hay ká i yaa ká luo buru key na le, fadi Ngerewuru ka mgba ni. ¹⁰ Waa, i ker mina ro le? Timbede key na, mi nzaa faa bay daa fe ká rii law nzobri, mase fe ká rii law Ngerewuru le? Mi hii bay haña Ngerewuru ze ka ko mi rii law-e. Waa, mi nzaa faa bay ndad ká nun nzobri zu le? Munu ya! Zadka mi nzaa faa bay ndad ká nun nzobri robay le, mi ti ba nzob ped taa Krisi ya.

Pol vi ba nzob ndáy nzaaped

¹¹ Yu-iri, mi baa ha ri ta-taŋ: káa Bay Kere ká mi kaa ha ri na, ba ker bay nzob ya. ¹² Mi yaa ká luo nzob ya ndaw, a nzob mbjw mini kara fere mi ya ndaw, roo le, ba Zezu *Krisi ki sùo-e ze kie mi ha mi ko. ¹³ Baari na, i laa bay simsed bi ká pola ká mi tŋke fal fe daa Zibri ká ba kód Ngerewuru na. Faa ká mi daa sùo-i tuŋ ki mi daake nun nzob mbika lawri tuŋ síe taŋ kóko nun síe bari bay bíe ri na, i ko ndaw. ¹⁴ Nzobri ká i ba baw biri báy saw biri ká i tŋ fal fe daa Zibri ká ba kód Ngerewuru na, mi nduo kiyaw kiyaw ká di mi mba tul-ri riw bele.

¹⁵ Roo le, pola roo bay haña ri mbón mi na, Ngerewuru náa mi do bod, a di mi báy faa law kere be bay haña mi vi ba nzob ped be. ¹⁶ Ze nam ká Ngerewuru hii na vi báyi le, ka kie mi

Vi-e na, bay haɲa mĩ ka-káa Bay Kere be na ha nzobri ká i ba Zib ya, ká i kɔ Ngerewuru ya na ha ri laa. Lεε, mĩ se mí vbi nzaa boko ká luo nzob mbjw ya, ¹⁷ a mí se Zuruzalem luo *nzob ndáy nzaapedri ká i dɔ pola ha mĩ na ya ndaw, roo le, mĩ zol ba vaa hoy mí se tusiri Arabi. Fale ku rɔɔ, mĩ yji mí se Damas báy. ¹⁸ Fale ku ká daa mbiimbam say ndaw rɔɔ, mĩ se Zuruzalem bay kóko Piyer, a mí daa nam duɔ fale ndebe hoy zinj ni. ¹⁹ Mĩ zinj nzob kji mbjw mini ká ba nzob ndáy nzaapedri ká dfi ya, roo le, ba Zak huo-ε kji hoy ká ba yu Ngerembay ze mĩ zinj ni. ²⁰ Bay ká mĩ vbie dɔ mbede ha ri key na ba sùo bay kji. Ngerewuru ba nzob bay nasi bi, mĩ kudɔ bay ya. ²¹ Fale ku rɔɔ, mĩ zol mí se tusiri Siri báy Silisi. ²² Bil sewke ku na, nzob mbika lawri ká i mby tul kji bod bod ká kudɔ zad ká Zude na, i kɔ mĩ ya robay. ²³ I laa ba soro bay bi hoy mii: «Be ká'a daa nun nzob mbika lawri tuɔ síe bamba ká pola na, ka dɔ bod ro. A timbede key le, ka ka-káa Bay Kere taa mbjwke ká'a bie bayke ká pola na ha nzobri dáake law-ri bo tul Kri.» ²⁴ Lεε, i písike Ngerewuru bay tul-i.

2

Nzob ndáy nzaapedri hawri zuɔ zinj Pol

¹ Fale ká daa mbiimbam duɔ fale nin ndaw rɔɔ, mĩ yji mí se Zuruzalem na ba kji. Be nu ku le, Barnabas se zinj mĩ, a mí mɛba Tite kara se zinj mĩ mbjw ndaw. ² Mĩ yji mí se dfi, bay ji le, Ngerewuru kie mĩ bay haɲa mĩ se. Zadzka mĩ tji dfi na báyji le, mĩ zinj nzob ndáka faa pol nzobri

ká dí. Lεε, buru mbu k̄i fi mb̄iw ɓoɗ, a mí tina saw bay káa Bay Kere ká m̄i kaa ha nzobri ká i ba Zib ya na ha ri laa. M̄i ɗaa munu bay haɗa ped ká m̄i ɗaa pola báy taa haɗ ká timbeɗe key na, ka ɗo ba fe ká ḡor hoy ya. ³ Tite ká ba b̄aw sed bi, a ba Gereƙ na hoy kara, bari nzob ndáka faa pol nzobri ká dí na, i ɗo z̄iɗ ni kpaɗ bay haɗa ni ka kuɗ ɗgori munu ká Zibri na ya. ⁴ Feke ɗo munu, bay ɗi le, nzobri ká i dí s̄uò-ri ba nzob mbika lawri ví nduo sakra naari bay békle naari bay kóko w̄aa, faa ɗi ndaw roo náa t̄ikeri saa bil *bol kusol Zibri, a náa zuori z̄iɗ Zezu *Krisi na le. Bari na, i h̄ii bay ɗáa naari ba koy bol kusol Zibri na, ⁵ roo le, buru p̄oɗ faa nd̄ii mini kara ha ri ya, bay haɗa káa Bay Kere ká ba tusue bay na, ka ɗo munu bay tul-ri. ⁶ A bari ká nzob mbika lawri ko ri ba nzob ndáka faa pol-ri taa tusuekeri na w̄aa, bay ɗi ze, i baa le? (Ze, i ba na nzob ndáka faa pol nzob, mase nzob hoykeri hoy kara, ɗaa fe mb̄iw ya, bay ɗi le, Ngerewuru ko nzob báy faa fe ká ɗo s̄uò-ε ká kele key hoy ya.) Bari ká i ba nzob ndáka faa pol-ri na, i ɗaa bay k̄i mb̄iw ɓo tul bay bi na ya. ⁷ Roo le, bari na i ko ndaw mii, Ngerewuru p̄oɗ ped káa Bay Kere na zuo nduo-i bay haɗa m̄i kaa ha nzobri ká i ba Zib ya na faa mb̄iw munu ká'a p̄oɗ pedke zuo nduo Piyer ha ni kaa ha Zibri na. ⁸ Robay, ì ko, Ngerewuru ká ha h̄urusuo ha Piyer káwke ba nzob ndáy nzaaped ká sakra Zibri na, ba be k̄i ze ka ha m̄i h̄urusuo ha m̄i káwke ba nzob ndáy nzaaped ká sakra nzobri ká i ba Zib ya na. ⁹ Zak báy Piyer ndaw, roo Zaa, bari ká nzob mbika lawri ko ri ba ɗere

tul-ri na, i kɔ ɓa Ngerewuru ze daa ped key na zuo nduo-i. Be nu ku ro, i mbu nzaa-ri riw bele ha ɓuru Barnabas ha ni kie zuo ki buru. Ro, buru hii bay maa ki riw bele, a ɓuru leke ped ka bay daa. Buru na, buru vaa daa ped ka sakra nzobri ka i ba Zib ya, a bari laa le, i vaa daa ped ka sakra nzobri ka i ba Zib na laa. ¹⁰ Fe mbjw hoy ka i vbi buru na, ba haɗa buru ker se tul nzob kukuri. Ba fe ka mgba law-i banɗuɔ bay daa.

Pol baa zinj Piyer ka tul fe daa be ka Antiyos

¹¹ Zadka Piyer se Antiyos na, mi baa zinj ni ka nun nzob mbika lawri, bay ji le, fe daa be do bay zadɛ ya. ¹² Tusueke le, pola roɔ bay haɗa Zib haneri ka i do zinj Zak ka Zuruzalem i vi na, ka su fe mbjw hoy zinj nzob mbika lawri ka i ba Zib ya. Roo le, zadka i vi na bayji le, ka naa su-o-e a su fe zinj ri mbaa, bay ji le, ka daa hje Zibri ka bay *kuj ngori mgba law-ri na. ¹³ Zib hajri ka i ba nzob mbika law na kara, i tii saw daa hu munu ka Piyer na ndaw. Fe daa kaaya bari na kuɔ Barnabas ki su-o-e ha ni daa su-o-e nduo di zinj ri ndaw pi. ¹⁴ Zadka mi ko simsed bari ka maa bay tusue bay ka do bil kaa Bay Kere na ya bayji le, mi uru mi baa zinj Piyer ka nun ruo nzobri riw bele mii: «Bo ka mu ba saw Zib ki, a mu vi ba nzob mbika law mu pon fe saw bori na waa, daa mina ndaw roɔ, timbede key le, mu yi mu suru tigbaa nzob mbika lawri ka i ba Zib ya na, ha ri daa fe daa Zibri le?

¹⁵ «Naa na, saw naa ba Zib ki bo, naa ba nzobri ka i di ri ba “nzob feyari” munu ka nzobri ka

i ba Zib ya na ya. ¹⁶ Ze do munu hoy kara, naa ko ta-tan ndaw mii, nzoɓ na, Ngerewuru ko ni do bay zadε nzedεm ka nun-ε bay tul fe ka Zezu *Krisi daa ki hoy bo, bay faa daa vu mbom bo tul *bol kusol *Moyze ya. Sawke mini ze, naari Zibri kara, naa daari law naari bo tul Zezu Krisi bay haɗa Ngerewuru ka ko naari ba nzoɓri ka naa dori bay zadε nzedεm ka nun-ε bay tul fe ka Krisi daa bo, bay faa daa vu mbom bo tul bol kusol ya. Nzoɓ mbijw mini ka Ngerewuru ko ni ba nzoɓ ka do bay zadε nzedεm ka nun-ε bay faa daa vu mbom bo tul bol kusol na, tiya*.

¹⁷ «Zadka Ngerewuru ko naari ba nzoɓ ka naa dori bay zadε nzedεm ka nun-ε bay tul fe ka Krisi daa, roo naa dori faa mbijw munu ka nzoɓri ka naa diri ri ba “nzoɓ feyaari” ka i ba Zib ya na waa, ba Krisi ze ha naa daari feyaa na ku le? Munu ya mban! ¹⁸ A roo le, zadka mi pon faa daa law-i te tul daa vu mbom bo tul bol kusol Moyze, roo mi yi mi lie bo di mi daa ba ki na roɓay le, be nu ku na, ba bi ki ze, mi daa feyaa. ¹⁹ Fal bol kusol ka daa bay bo tul-i na ku bayji le, mi mbanra ni mbaa wum, bay haɗa bo, mi kaw bay kumnun bay tul Ngerewuru. Hud Krisi ka tul puu say hud na, mi zuo zin ni mbijw hoy ka di. ²⁰ Bi na, mi kaw bay kumnun, roo le, mi kaw bay tul gan suo-i ya; ba Krisi ze kaw bil law-i. Kaw bi ka timbedε key na, mi kaw bay faa daa law-i bo tul Vu Ngerewuru, be ka'a hii mi a pon suo-ε ha hud bay law hiiya be a suoke bol-i. ²¹ Fe law kere Ngerewuru key na, mi hii bay tun

* 2:16 2.16 Simri 143.2.

ngererɛ ɓa fal ya. I kɔ, zadka d́aa vu mbom ɓo tul bol kusol na a ḿaa ɓay haɗa Ngerewuru kɔ nzoɓ dɔ ɓáy zadɛ nzedɛm ká nun-ε na lɛ, huɗ Kriſi na dɔ ɓa fe ká gɔr hɔy!»

3

D́aa bol kusol, mase mbika law

¹ Úwaa, ɓaarɩ nzoɓ mbika lawri ká kuɗu zad ká Galasi, mina ze tul-rɩ fɛrɛ munu ku lɛ? Nzoɓ ve ze ula rɩ munu ku lɛ? Huɗ Zezu *Kriſi ká tul puu say huɗ na, mɩ ɓaa ɓayke ta-taɗ ha rɩ laa ro. ² Mɩ vbika rɩ vbiw mbiw hɔy ɓay haɗa rɩ yiɩɗra ha mi laa: Tem Law Pie taa Ngerewuru ká i yaa na waa, i yaa ɓáy faa d́aa vu mbom ɓo tul *bol kusol Zibri, mase ɓáy faa láa káa Bay Kere, ká i d́aake law-rɩ ɓo dɩ na lɛ? ³ Waa, daa mina ndaw roɔ, kér ɓay puo rɩ munu ku lɛ? Titire na, i tii saw mbika sùo-rɩ ha Ngerewuru ɓáy faa Tem Law Pie, a timbedɛ key lɛ, i hii ɓay óro ɓie ɓáy hurusuo-rɩ kɩ hɔy ro lɛ? ⁴ Feri ngi-ngi ká tii tul-rɩ na waa, tii gɔr hɔy lɛ? Ú-uu, ɓa fe ká ti d́oko gɔr hɔy ya. ⁵ I kɔ, zadka Ngerewuru ha rɩ Tem ɓe, a d́aa fe saɗri ká sakra ɓaarɩ na waa, ka d́aa ɓáy faa bol kusol ká i d́aa vu mbom ɓo dɩ na mase, ɓáy faa káa Bay Kere ká i yaa ɓayke, a i d́aake law-rɩ ɓo dɩ na lɛ?

⁶ I kér se tul *Abaraham na i kɔ. Mbede Ngerewuru ɓaa ɓay se tul-e mii: «Abaraham na d́aa law-ε ɓo tul Ngerewuru, ɓe ze Ngerewuru kɩjike fal mbika law ɓe, a kóke ni ɓa nzoɓ ká dɔ ɓáy zadɛ nzedɛm ká nun-ε*.» ⁷ Be ze dɔ nun

* 3:6 3.6 Tiika saw fe 15.5-6.

haŋa ri kɔ mii, ɓari ká i ɗaa law-ri ɓo tul Kriŋi na ze, i ɓa vu Abaraham taa tusuekeri. ⁸ Mbede Ngerewuru ɓaa pola mii, Ngerewuru a ɗaa ha nzobri ká i ɓa Ziɓ ya na, i vi ɓa nzobri ká i ɗo ɓáy zadɛ nzedɛm ká nun-ɛ ɓáy faa mbika law ɓari na. Saŋke mini ze, Ngerewuru waa ɓay kereke na ziŋ Abaraham pola lew mii: «Mì sàm fe zuo tul saŋ nzobri riw bele ɓáy faa ɓo†.» ⁹ Lɛɛ, Abaraham na ɗaa law-ɛ ɓo tul-e, ze a ziŋke fe sàmi na. Be mini ze, ɓari riw bele ká i ɗaa law-ri ɓo tul Kriŋi na, ka sàm fe zuo tul-ri faa mbijw munu ká'a sàmke fe zuo tul Abaraham na.

¹⁰ A roo lɛ, ɓari ká i ɗaa law-ri te tul ɗaa vu mbom ɓo tul bol kusol na, ɓeɓi Ngerewuru ɓo tul-ri, ɓay ji lɛ, mbede Ngerewuru ɓaa mii: «Nzob haŋa haŋa ká ɗaa vu mbom ɓo tul ɓay ká i ɗaa ɗo ɓil *mbede bol kusol, a ɗaa feri riw bele ká ɗo ɓil mbedeke na ɓáy zadɛ ɓaŋguo ya lɛ, ɓeɓi Ngerewuru ɓo tul-e‡.» ¹¹ Be mini ze, ì kɔ ta-taŋ ro: nzob mbijw mini ká Ngerewuru kɔ ni ɓa nzob ká ɗo ɓáy zadɛ nzedɛm ká nun-ɛ ɓáy faa ɗaa vu mbom ɓo tul bol kusol na, tiya, ɓay ji lɛ, mbede Ngerewuru ɓaa ta-taŋ mii: «Nzob ká ɗo ɓáy zadɛ nzedɛm ká nun Ngerewuru ɓáy faa law-ɛ ká'a ɗaa ɓo tul-e na, a káw ɓáy kumnun§.» ¹² Roo lɛ, ɗaa bol kusol na maa kji ɓáy ɗaa law ɓo tul Ngerewuru ya, ɓay ji lɛ, i ɗaa ɗo ɓil mbede Ngerewuru ndaw mii: «Nzob ká ɗaa fe ká bol kusol ɓaa ɓáy zadɛ riw bele na, a káwke ɓáy

† **3:8** 3.8 Tiika saŋ fe 12.3. ‡ **3:10** 3.10 Kjiŋa bol kusol ba siɗike 27.26. § **3:11** 3.11 Abakuk 2.4.

kumnun báy faa bol kusolke na*.» ¹³ Roo ɛ, timbede key na, Zezu Krisi ví naa bebi bol kusol ká bo tul naari. Zadka i ber ni do tul puu say hud na, bebi Ngerewuru ká do tul naari na, ka mbi sùo-ε a súoke bol naari bay haɲa bebike na ka ti tul naari mbăa, bay ʝi ɛ, mbede Ngerewuru baa mii: «Nzob haɲa haɲa ká i ber ni do tul puu say hud na, bebi Ngerewuru bo tul-e†.» ¹⁴ Zezu Krisi na daa munu bay haɲa fe sãmi ká Ngerewuru waa zɪɲ Abaraham na, ka do bay tul nzobri ká i ba Ziɓ ya na báy faa be, roo bay haɲa náa yaari Tem ká Ngerewuru waa bay tul nzobri ká i daa law-ri bo tul-e na.

Bay ká Ngerewuru waa na, bol kusol ti súo ya

¹⁵ Yu-iri, m̃ mbika fe mbɪw ká tusiri key bay kíekeri fe. Zadka nzobri sidí siɲ tul bay zɪɲ kɪ, a í s̃u m̃jiri zuo nduo kɪ na, nzob mbɪw maa bay bumra bayke ya ndaw, a maa dáa kɪ zuo d̃i ya ndaw pi. ¹⁶ Ze feke do faa mbɪw munu báy bay ká Ngerewuru waa zɪɲ *Abaraham báy vu bul-e. Mbede Ngerewuru baa bay key na bay tul vu bul-eri riw bele ya‡, roo ɛ, bayke do ta-taɲ, a kie se tul vu bul-e mbɪw kɪ hoy ká ba Krisi. ¹⁷ I ko, bay ká m̃ hii bay báa ze do key: Ngerewuru na siɲ tul bay zɪɲ Abaraham, a waa bay káw tul bayke na. Fale ku na daa mbiimbam isod niɲ báy sɪɲ say ndaw roo, Ngerewuru ha *bol kusol na do báy. Roo ɛ, bay ká'a siɲ pola zɪɲ Abaraham na, bol kusol na maa bay bumra bayke ya, a maa dáa

* **3:12** 3.12 Soro pedf dáa Leviri 18.5. † **3:13** 3.13 Kɪɲa bol kusol ba sidíke 21.23. ‡ **3:16** 3.16 Tiika saw fe 12.7.

kɪ zuo dɪ ya ndaw pi. ¹⁸ A zadka Ngerewuru ha nzobri fe kere ka'a waa bay faa daa vu mbom bo tul bol kusol le, bayke kie mii, ka ha fe bay bay ka'a waa na mbaa. Roo le, bay faa waa bay ze Ngerewuru kieke law kere be ha Abaraham.

¹⁹ Waa, bay ji ndaw roo Ngerewuru ha bol kusol ha Zibri le? Ka ha bol kusol kɪ nde dɪ bay haɲa bo, naa kokeri fe daa naari ka ndaya ka rii nun-ε ya na. Bol kusolke ku na a daa ped duo duo maa bay nam ka vu bulu Abaraham ka ba *Krisi na a vike. Ba be na ze, Ngerewuru waa bay bay tul-e. A ze bol kusol na Ngerewuru ha led nzaapedri ka nulue bay haɲa ri nday bayke ha *Moyze ka ba nzoɔ doko sikda nzobri bay Ngerewuru. ²⁰ Nzoɔ doko sikda nzobri na, do bay tul kudɔ nzobri ka sidɪ. A roo le, zadka Ngerewuru waa bay zɪɲ Abaraham na, ka daa feke huo-ε kɪ hoy.

Bol kusol koro naari kpuru maa bay nam mbika law

²¹ Waa, *bol kusol bay waa bay ka Ngerewuru ha na tun kɪ tun le? U-uu munu ya mgban! Zadka faa do dɪ bay haɲa nzobri kaw bay kumnun bay faa daa vu mbom bo tul bol kusol le, nzoɔ a maa bay daa bol kusol ndaw roo ha Ngerewuru koke ni ba nzoɔ ka do bay zadε ka nun-ε. ²² Roo le, i daa do bil mbede Ngerewuru ta-tan mii, nzobri riw bele na, feyaa mgba ri kekɔ, bay haɲa bo fe ka Ngerewuru waa na, ka ha ri bay law-ri ka i daa bo tul Zezu Krisi.

§ 3:22 3.22 Kɪɲa bol kusol ba sidike 27.26; Simri 143.2.

²³ Pola rɔɔ bay haɲa faa bay mbika law ka tji na, bol kusol mgba naari kek ba koy, a giyanke bay mbika law ka Ngerewuru kie naari na tji kele. ²⁴ Be mini ze, bol kusol na korɔ naari kpuru ha *Krisi vike, bay haɲa bo Ngerewuru ka ko naari ba nzobri ka i do bay zadε nzedem ka nun-ε bay faa mbika law. ²⁵ Roo le, munu ka bay mbika law tji key na, bol kusol na ba gan tul naari mbaa. ²⁶ Timbedε key na, bay faa mbika law ze, i zuo zin Zezu Krisi, a i ba vu Ngerewururi riw bele. ²⁷ Baari riw bele na i daa tul-ri nduo mbii bay zuo zin Zezu Krisi, ha be Krisi ki suo-ε na ya bil law-ri kpol kpol riw bele. ²⁸ Munu zu le, wal sakra saw ki ti mbaa. Zib mase Zib ya kara tiya ndaw, koy bay nzob hoyke kara tiya ndaw, wara nzob bay may nzob kara tiya ndaw pi. Baari riw bele na, i zuo zin Zezu Krisi, a i vi ba nzob ka mbiw hoy. ²⁹ Be ze, zadka i ba taa Krisi le, i ba vu bulu *Abaraham a i zin feri riw bele ka Ngerewuru waa bay tul-e na ndaw.

4

¹ I laa bay kiri ka mgba law-i bay baa ha ri na. Led ka'a kaw tul fe pile bi-ε na, ze fe bi-eri riw bele do bay tul-e hoy kara, zadka'a ba led kob robay na, ka daa suo-ε do munu ba led kaw, ² a daa vu mbom bo tul nzobri ka i ba gan tul-e a i ko-kom ba tul-e bay tul ped beri na, kpuru maa bay nam ka bi-ε tuu na. ³ Naari hoy kara, naa dori faa mbiw munu ndaw. Zadka naa bari led kob robay na, naa dori bil koy fe daa bulu naari

baṅguo, ha ri do ba gaṅ tul naari. ⁴ Roo le, zadka nam ka Ngerewuru tuu na vi le, ka pie Vi-e ha may nzoḅ mboṅ ni. Lele, Vi-eke ku na daa vu mbom bo tul bol kusol Zibri na, ⁵ bay haṅa bo, bari ka i do bil koy bol kusol na, ka tinake ri bo, ha naa vikeri ba vu Ngerewuru. ⁶ Bay kie ri ha ri ko mii, i ba vi-e taa tusuekeri na, Ngerewuru pie Tem Vi-e do bil law naari. Temke na ha naa baari bay mii: «Aba, Baa.» ⁷ Be ze, timbede key na, mu ba koy mbaa, roo le, mu ba vu Ngerewuru. Munu ka mu ba vi-e na, ka'a haṅa mu fe kereri riw bele ka'a koroo do bay tul vi-eri na ndaw.

Law Pol na-nam ya bay tul nzoḅ mbika lawri

⁸ Pola lew ka i ko Ngerewuru ya na, i ba koy *fe poy wuru taa goḅ goḅkeri. ⁹ Roo le, timbede key na, i tuu Ngerewuru, (mi hii baa mii: ba Ngerewuru ze tuu ri timbede key.) Waa, daa mina ndaw roo, i yi i se bil fe taa goḅ goḅkeri ka hurusuo-ri tiya dek dek na robay le? Daa mina ndaw roo, i hii yi bay daa koy bari na ba ki robay le? ¹⁰ Baari na, i daa law-ri bo tul nam haneri ndaw, few daa suoriya haneri ndaw, bil lew haneri ndaw, roo mbiimbam haneri ndaw pi. ¹¹ Bi na, law-i na-nam ya bay tul-ri. Pedri riw bele ka mi daa ka sakra baari o na waa, do ba fe ka gor hoy le?

¹² Yu-iri, bi na mi naa suo-i ka bil *bol kusol Zibri a mi do munu ka baari. Ze, mi kod ri timbede key bay haṅa ri daa faa mbijw munu ka bi. Baari na, zadka mi se luo-ri na, i daa fe kaaya mbijw zin mi ya. ¹³ Fe ka daa ha mi kaake kaa Bay Kere ka luo-ri titire dekere na, i ko ndaw;

ba sùo-i ze se mǐ. ¹⁴ Sùo-i ká se mǐ na, dfaa ha rǐ kò seke fe bamba. Be nu ku hoy kara, ì ìm mǐ ya, a í tún mǐ ngeren ya ndaw, roo le, ì mgbá mǐ ba sùo-rǐ munu ba led nzaaped Ngerewuru, mase munu ká Zezu *Krisi kǐ sùo-ε. ¹⁵ Waa, suoriya baarǐ na dfo haa robay le? Mǐ baa ha rǐ: ba fe ká faa dfo dǐ zu le, ì ná para nun-rǐ bay haña mǐ. ¹⁶ Waa, timbede key na, mǐ yǐ mí vi ba nzob tul ngani baarǐ ro bay tul sùo bay ká mǐ baa ha rǐ na le?

¹⁷ Nzobri ká i fere kaa Bay Kere na, kér bay bari ndaya ká tul rǐ. I hii bay kúo rǐ saa luo-i key na bay dfaa rǐ zuo fal-ri. ¹⁸ Ba tusue kǐ, dfo ndad bamba bay haña rǐ nduo kiyaw kiyaw ká tul fe kere. Ze, mǐ dfo sakra baarǐ, mase mǐ ti ya hoy kara, ndad bay dfaa munu banguo kpadara. ¹⁹ Baarǐ yu-iri ká mǐ kò rǐ ba nzob nun-i na, mǐ dfo bil kóko seke fe ngǐi bamba tasiri bay tul-rǐ na robay. Kóko seke feke ku na, dfo munu ba nduo ká se may nzob bay haña ni mbon. A doko munu kpuru maa bay nam ká Krisi yaa zad ká bil law-rǐ kpol kpol. ²⁰ Tem sùo-i tǐi kere kere. Mǐ hii bay doko zin rǐ mbiw hoy, bay kóko faa ká bay baake bay ha rǐ, bay ǐi le, mǐ ker bay ngǐi bamba se tul-rǐ.

Bay ká se tul sáka kuni ká kǐre sidi

²¹ Baarǐ ká ì hii doko bil *bol kusol banguo na, ì baa ha mǐ laa: bay ká bol kusol baa na waa, ì laa ya le? ²² I dfaa dfo bil mbede Ngerewuru mii, *Abaraham dfo bay ledri ba sidi. Led mbiwke na,

ka mbon̄ ziŋ Agar ká ba máy fal, a ba koy*. A led̄ ndeke dí sidike laa le, ka mbon̄ ziŋ Saara ká ba máy pol be na. ²³ Be ká mi-ε ba máy fal a ba koy na, ka mbon̄ led̄ faa mb̄iw munu ká máyri mbon̄ke led̄ri riw bele baŋguo. Roo le, máy pol na, mbon̄ munu ká be na ya. Ka mbon̄ báy faa bay ká Ngerewuru waa ziŋ Abaraham†. ²⁴ Soro fe ká kal key na, kie naari fe. Máyri ká sid̄i key na, kie *sáka kuni ká k̄ire sid̄i. Mb̄iwke ba Agar ká ba koy, a kie kuni ká Ngerewuru saa ká tul kuo Sinay, zad̄ ká'a hā nzōbri bol kusol ká dí. Led̄ri ká'a mbon̄ na i ba koyri. ²⁵ Agar ká dō munu ba tul kuo Sinay ká tusiri Arabi na, ka dō munu ba ngerepuo ká Zuruzalem ká timbede ká ba koy báy nzōbri riw bele ká i dō dí. ²⁶ Roo le, Zuruzalem ká nulue na dō báy tul-e. Be na ze, ka ba máa naari, ²⁷ baȳ ji le, i daa dō bil mbede Ngerewuru mii:

«Bo ká mù ba máa suo ká mù mbon̄ ya na,
mu záy sùo-ɔ!

Bo ká nduo se mù ba mb̄iw ya báy na,
mu daa fe belej belej ba siya báy suoriya,
baȳ ji le, máy ká w̄ara p̄oŋ ni na,
a dōko báy led̄ri nḡji mba máy ká w̄ara hii
ni‡.»

²⁸ Yu-iri, baar̄i na ì dō ba led̄ri ká i mbon̄ ri báy faa bay ká Ngerewuru waa, munu ká i mbon̄ke Izak. ²⁹ Sewke ká i mbon̄ke led̄ri ká sid̄i key na, led̄ ká i mbon̄ ni munu ká led̄ hāwri riw bele na, ka daa nun nzōb hāy ká i mbon̄ ni báy

* **4:22** 4.22 Tiika saw fe 16.1-16. † **4:23** 4.23 Saara ká ba máa suo. ‡ **4:27** 4.27 Ezay 54.1.

faa hurusuo Tem Ngerewuru na tuo síe bamba. Ze, timbede key hoy kara do faa mbjw munu ndaw. ³⁰ A waa, mbede Ngerewuru baa mina le? Mbedeke baa mii: «Mu nii máy ká ba koy na báy vi-e, bay ji le, vu máy koy na ti zín fe pile bi-e zín vu máy pol ya§.» ³¹ Yu-iri, munu zu le, naari na, náa bári vu máy koy ya, roo le, náa bári vu máy pol.

5

I daa sùo-rì ba koy bay tul bol kusol na mbăa

¹ *Krisi na tina naari saa bil koy bay haŋa náa káwri báy tul naari ba tusue! Munu zu le, ì mgbá sùo-rì ngo-ngon bay káw báy tul-rì, a í nze báy sùo-rì bay yíi í vi ba koyri na mbăa. ² Bi Pol na, mî baa ha rî ta-taŋ: zadka ì kuŋ ngori bay haŋa Ngerewuru ka ko rî ba nzobri ká ì do báy zadē nzedem ká nun-ε le, fe ká Krisi daa na do ba fe ká gor hoy ká nun-rì. ³ Mî baka rî ba kî faa bal ba mbjw na robay: nzoŋ ha ha ká ha ri kuŋ ni ngori na, do nun haŋa ni daa vu mbom bo tul *bol kusol na báy nzi-ε ngid bele. ⁴ Baari ká ì nzaa faa bay haŋa Ngerewuru ka ko rî ba nzobri ká ì do báy zadē nzedem ká nun-ε báy faa daa vu mbom bo tul bol kusol na, zadka ì daa munu le, ì naa sùo-rì ká luo Krisi, a í naa sùo-rì ká bil law kere Ngerewuru na ndaw. ⁵ Roo le, naari na, náa hiiri bay haŋa Ngerewuru ka ha náa dori báy zadē nzedem ká nun-ε. Ba fe ká náa daari law naari te dî nzokdo, a náa gíyanri feke na

§ 4:30 4.30 Tiika saw fe 21.10.

kekeke báy h̄urusuo Tem Law Pie ká d̄aa ped ká bil law naari báy faa mbika law na. ⁶ Zadka náa zuori zinj Zezu Krisi na, *kún̄ ṅgori, mase kún̄ ṅgori ya h̄oy kara, be ze ba fe ya, roo le, fe ká ndad̄ bamba na ba mbika law ká d̄aa fe báy faa law ini.

⁷ Pola na, ì d̄aa fe ndad̄ bamba. A w̄aa, timbede key na, nzob̄ ve ze d̄aa puu bo pol-r̄i ha r̄i d̄aa vu mbom bo tul tusue bay na mb̄aa le? ⁸ I ko, bay ká i b̄aa í s̄r̄uke tigb̄aa-ri bay mb̄ake tul-r̄i na, uru saa luo ṅgerewuru ká d̄i r̄i na ya. ⁹ Sim bay b̄aa nzobri b̄aa mii: «Tumbom nd̄ji h̄oy tuo bo mbii le, mbii f̄u riw bele* .» ¹⁰ Bi na, m̄i ko le, baar̄i ká ì zuo zinj Zezu Krisi na, ì ti ȳji í ker bay k̄j̄ bod̄ ya. M̄i ko nd̄aw, nzob̄ ká d̄o f̄ere tul-r̄i na, ze ka ba na nzob̄ j̄i j̄i h̄oy kara, ṅgerewuru a d̄aa bay bo tul-e h̄a n̄i ko seke fe.

¹¹ Ȳu-iri, zadka ba bi ze m̄i ka-k̄aa kún̄ ṅgori ban̄guo mí b̄aa mii, ba fe kere na w̄aa, bay j̄i nd̄aw roo, i d̄aa nun-i tuo síe mini key báy le? Zadka m̄i d̄aa munu le, k̄aa Bay Kere ká m̄i kaa se tul Krisi ká i ber ni d̄o tul puu say hud̄ na, ti bá ṅguo puu téke bal nzob̄ mb̄iw ya. ¹² Nzob̄ nuri ká i yoklo k̄er bay baar̄i ku na, m̄i h̄ii bay haṅa ri se báy ped̄ d̄aa b̄ari na ba pola pola bo, í lo gum ri mgbum!

¹³ A baar̄i ȳu-iri laa le, bay ká se tul bol kusol na, ṅgerewuru d̄i r̄i bay haṅa r̄i kaw báy tul-r̄i. Roo le, ì h̄a k̄aw báy tul-r̄i na, ka vi ba faa ká bay d̄aake fe ká kon naysuo h̄ii ya. I h̄a law ini ze ka d̄o bil law-r̄i í d̄aake ped̄ h̄a k̄j̄ ba lie ba

* 5:9 5.9 Nzaa gerek ba *levure*.

lew, ¹⁴ bay ji le, bol kusolri riw bele na mbu tul-e mbjw hoy mii: «Mu hii ku-ɔ munu ka sùo-ɔ bo kɛ.» ¹⁵ I nze bay sùo-rì ndaw ro! Zadka ì hii kɛ ya, roo í zoro kɛ bay had had le, ì bié kɛ kad kad bele.

I ha Tem Law Pie ka nda faa pol-rì

¹⁶ Munu zu le, bay ka mi báa ha rì na ze do key: ì ha Tem Law Pie ze ka nda faa pol-rì. Zadka ì daa munu le, ì ti daa fe ka kon naysuo hii na mbáa. ¹⁷ Tusueke le, fe ka kon naysuo hii na, tun fe ka Tem Law Pie hii na ngeren ba fal. A fe ka Tem Law Pie hii na laa le, tun fe ka naysuo hii na ngeren ba fal na ndaw. Bari sidì bele na i tun kɛ tun ngeren ha rì zin faa daa fe kereri ka ì hii bay daa na ya. ¹⁸ Roo le, zadka Tem Law Pie nda faa pol-rì le, *bol kusol na do bay hurusuo ka tul-rì mbáa. ¹⁹ Feri ka nzobri hii bay daa bay kon naysuo-ri na do ta-tan: daa nun pie ndaw, daa fe im ndaw, seke simsed taa gob gobkeri ndaw, ²⁰ puo wururi ndaw, daa fe daa mgbjiri ndaw, fuy kɛri ndaw, roo daa rodi zin kɛ ndaw pi. Nzobkeri ku na, i daa sere zin kɛ ndaw, i ba nzob law faa ndaw, i ba nzob koko nun fe ndaw, a i bié kɛ kad kad í te bil kɛ tan zúo kɛ ndaw pi. ²¹ I ba nzob daa kon fe ndaw, nzob daa sùo-ri ba koy him ndaw, nzob fe sum luyeri ndaw, roo i daa fe kɛri bod bod ka rii fe niri key na ndaw pi. Mi baka rì timbede key munu ka mi baka rì ka pola na bay. Bari ka i do bil fe niri key banɔ na, i ti doko sakra nzobri ka Ngerewuru re mbay ka tul-ri na ya. ²² Roo le, zadka Tem Law Pie ze nda faa pol-rì le, ferì ka'a hii bay haɔa

nzobri dfaa na ze do key: kóko nzob ba nzob nun ndaw, dfaa suoriya ndaw, kaw defeke ndaw, iki law ka tul nzobri ndaw, dfaa kere ndaw, mgbaka ini ndaw, roo doko tul bay ndaw pi. ²³ Ka'a ba nzob law huoke lom ndaw, a ba nzob kóko faa mgbaka sùo-ε ndaw pi. Bol kusol tunj fe niri key na ngeren ya! ²⁴ Bari ka i ba taa Zezu *Krisi na, i pon dfaa kon fe naysuo na riw bele munu rii fe ka i ber ni do tul puu say hud. ²⁵ Munu ka Tem Law Pie ze ha naa kawkeri bay kumnun na, ndad bay ha na ni ka nda faa pol naari, a kie naari simsed kere. ²⁶ I vi ba nzob siika sùo-rĩ ya, i ngakla ki a i daa sere zinj ki ya ndaw.

6

I dfaa kere zinj nzobri riw bele

¹ Yu-iri, zadka i ko nzob do dfaa kayaya le, baari ka Tem taa Ngerewuru nda faa pol-rĩ na, i se i vaa yinjra ni vi do faa kere bay kusol bay kere ka huo lom ze ka zinj ni. Roo le, mu nze bay sùo-o ndaw ro, ka bay lie bo bil fe kayake na. ² I so ki ka bil ker bayri ba lie ba lew. Zadka i dfaa munu le, be ndaw roo i daake vu mbom bo tul *bol kusol *Krisi na bay. ³ Zadka nzob ker a baa mii, beri ba nzob tusue le, ka ba nzob tusue ya a ula sùo-ε sùo-ε ki. ⁴ Ndad bay ha na nzob ha ha le, ka bekle fe dfaa be na a ko. Zadka ped dfaa beri na do bay kere le, ka'a dfaa suoriya bay tul ped be ka'a dfaa na bo, ka ti mgbaka sùo-ε a lieke nzob hawri ka'a mba ri na ya. ⁵ Ba tusue ki: nzob ha ha le, ka so-soba ka maa tul-e be

kj sùo-ε. ⁶ Nzob ká i fere ni Bay Kere na, dɔ nun haɲa ni be hoy kara, ka yji a wál fe kere beri ká'a dɔke na, a ha nzob ká fere ni fe na.

⁷ I úla sùo-rì ya! Ngerewuru na nzob sie ni ya: fe ká nzob ru na a zinj lereke kj. ⁸ Zadka nzob ru fe ká rii kɔn naysuo ká dɔ bil law-ε ɛ, a zinj fe tunduoke ká ba hud na. Roo ɛ, zadka nzob ru fe ká rii law Tem Law Pie laa ɛ, Tem Law Pie na a haɲa ni fe tunduoke ká ba káw báy kumnun ká dɔ baɲuɔ na. ⁹ Ndad bay haɲa náa dáari fe kere baɲuɔ taɲ haɲa law naari ka sa. Zadka náa dáari munu baɲuɔ, rɔɔ namke vi ɛ, náa zinjri fe tunduoke na. ¹⁰ Munu zu ɛ, zadka náa zinjri faa ɛ, náa dáari kere zinj nzobri riw bele, kakalke ɛ, zinj yu naari ká i ba nzob mbika lawri.

Ɔrɔ bie bay

¹¹ I kɔ, timbede key na, bi kj sùo-i ze, mĩ daa ɔrɔ bie mbede key na báy nduo-i ba ngɔbke gbodoro gbodoro ha rĩ. ¹² Mĩ baa ha rĩ: bari ká i hii bay mgbaka rĩ báy hurusuo ha rĩ kuɲ ngori na, i ba nzobri ká i hii bay kíe sùo-ri ká nun nzobri ká keɛ. Tusueke ɛ, i daa munu bay haɲa nzobri daa nun-ri tuɔ síe bay tul *Krisi ká i ber ni dɔ tul puu say hud na ya. ¹³ Bari kj sùo-ri ká i ba nzob *kúɲ ngori na kara, i daa vu mbom bo tul *bol kusol na báy zadɛ riw bele ya. Roo ɛ, i hii bay gedɛ rĩ bay haɲa rĩ kuɲ ngori na, bay haɲa bo i maa ndáke giri sùo-ri bay tul bol kol nuɔkeri ká zuɔ sùo-rĩ na. ¹⁴ A bi laa ɛ, mĩ nda giri sùo-i bay tul fe mbjw hoy ká ba Krisi, Ngerembay naari ká i ber ni dɔ tul puu say hud

na. Munu ká Krisi hu ká tul puu say huf bay tul-i na, feri ká tukεε key na, mĩ kɔ ba fe ká dɔ gɔr hɔy, a mí hɔ kér bay biri se dī mbăa. ¹⁵ Kúnŋ ɲgori mase kúnŋ ɲgori ya hɔy kara, be ze ba fe ya, roo lɛ, fe ká ndad bamba na, bay haŋa náa víri ba nzob fie báy faa hɔrusuo Tem Law Pie. ¹⁶ A bari riw bele ká i se faa kere ni key na laa lɛ, ndad bay haŋa dɛkɛkɛ báy law kere Ngerɛwuru ka sád zɪŋ ri, rɔɔ a sád zɪŋ nzobri riw bele ká i ba taa be na.

¹⁷ Tii sawke saa bil nam ká vuri key na, mĩ hii bay haŋa nzob ka yɔkɔ kér bay bi mbăa, bay ɲi lɛ, bol kol nɔɔri ká zuɔ sùo-i key na, kie mii, mĩ ba taa Zezu. ¹⁸ Yɔ-iri, ndad bay haŋa law huoke Ngerembay naari Zezu Krisi ka sád zɪŋ rĩ riw bele. Amem! Ndad bay haŋa ni ka dɔ munu na kɪ.

Mbede sáka kuni fie
New Testament in Kuo

copyright © 2013 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Kuo)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

1bae8b8b-6141-55e9-b352-adf7a01da5f4